

Тема “Дружба понад усе”

Розробка першого уроку в 2 класі

Мета: виховувати любов до Батьківщини, рідного міста чи села, розширити знання про державні символи, поговорити, пригадати все про школу, формувати вміння дружити розуміти важливість дружби в житті людини, поділитися враженнями про літо.

Обладнання: глобус, мапа України, м’яка іграшка сонця, кольорові квіти (див. роздруківку “[Квіти](#)”), промінчики сонця, сонце, до якого кріпляться промінчики, конверти зі смайликами (див. роздруківку “[Смайлики](#)”), сині і жовті сердечка (див. роздруківку “[Сердечка](#)”), аудіозапис Державного Гімну України, Державний Герб України (див. роздруківку “[Тризуб](#)”), картинка будиночка (див. роздруківку “[Будиночок](#)”), [музика як супровід](#) вірша "Дружить хмарка з дощиком".

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

1. Привітання

Ранок розпочавсь цікаво,
Світить сонечко ласкаво,
В календарик заглядає
І від усмішки аж сяє!
Знає сонце гомінливе:
День сьогодні особливий!

— Так, діти, злетіло тепле літечко, і осінь, що сьогодні настала, подарувала вам особливий день – перший день нового навчального року. Я дуже чекала на вас, думала про те, якими ви прийдете до школи: веселими чи сумними, спокійними чи стривоженими, галасливими чи тихими. І бачу, що ви всі різні, по-різному провели літо.

2. Створення позитивного настрою

— А щоб краще дізнатися, які ви сьогодні, хочу пограти з вами в гру:

Встаньте ті, хто дуже хотіли до школи;
Поплескайте в долоні ті, хто мають гарний настрій;
Потупайте ніжками ті, хто святкували влітку день народження;
Підніміть ручки вгору ті, хто прийшли до школи не самі;
Похитайте голівкою ті, хто знайшли влітку нових друзів;
Присядьте ті, хто навчилися чогось нового;
Покивайте голівками ті, хто побували в нових місцях;
А тепер усі всміхніться!

II. Основна частина

1. Моя країна — Україна

— Ось, дітки, ми побачили, які ми всі різні. Серед нас є дорослі й діти, рухливі й спокійні, радісні й замислені. Але є і те, що нас об’єднує, — наша спільна домівка, планета Земля.

Учитель/ка показує дітям глобус.

Є в системі Сонячній
Планета, що зветься Земля.
Я знаю, що кращої від неї
Ніде нема.
Річки й озера синії,
Гори, ліси й моря —
Серед усіх найкраща
Планета моя — Земля!

— Подивіться, скільки тут кольорів:

Синім воду позначають:
Океани і моря.
Всюди ріки протікають,
Розквітала щоб Земля.

Жовтий колір — колір суші.
Пояснити слово мушу:
Суша — там, де зараз ми,
Суша — де нема води.

Що **зеленим** — то ліси,
Планети легені
Неймовірної краси,
Зелені-зелені.

А **коричневий** — то гори,
Що ідуть у височінь.
Звідти видно все довкола,
Землю всю і неба синь.

— На Землі є гори й моря, річки й долини, степи й луки, а також багато різних країн. Серед них і наша Батьківщина.

Учитель/ка крутить глобус і показує учням, де розташована Україна.

На землі великій є одна країна:
Гарна й неповторна, мила Україна.
І живуть тут люди добрі, працьовиті,
І скажу, до речі, ще й талановиті:
Землю засівають і пісні співають,
На бандурі грають і вірші складають,
Щоб жила й раділа кожна родина,
Щоб була щаслива наша Батьківщина!

— Як зветься наша Батьківщина? Так, це Україна. *(Демонструє карту України, що прикріплена на дошці)*. Вона складається з великих і малих містечок, сіл. Багато є в Україні річок, озер, гір. Це наша держава. Місце, де наші рідні, наш будинок. А щоб наша Україна була квітучою і веселою, прикрасьмо її віночком із квітів. У кожного з вас на партах є квіти, розгляньте їх.

— Підійдіть до дошки ті, у кого червоні й рожеві квіти: мальви, троянди, маки (див. роздруківку “[Квіти](#)”). Вплетіть їх до нашого віночка.

— А тепер я прошу вийти діток, у яких сині та блакитні квіточки: волошки, незабудки, сокирки (див. роздруківку “[Квіти](#)”).

— Тепер вийдуть до дошки дітки з жовтими квітами — соняхами (див. роздруківку “[Квіти](#)”).

— Запрошую до дошки діток із білими квітами — ромашками (див. роздруківку “[Квіти](#)”). Вплетемо і їх до віночка.

— А тепер погляньте, якого барвистого віночка ми сплели. Хай уквітчає нашу рідну країну.

— Кожна країна має свої візитні картки. Вони неповторні, по них впізнають країну. Це — символи. Є вони і в нашої країни.

2. Творча робота “Прапор України”

— Діти, всі ми любимо нашу рідну країну, і на знак нашої любові ми зараз прикріпимо жовті та блакитні сердечка на плакаті (див. роздруківку “[Сердечка](#)”).

Учитель/ка пояснює і допомагає дітям кріпити сердечка, щоб утворився прапор.

— Синє небо, жовте жито —

Цю святиню знають діти.

Це — **Державний Прапор України.**

— Є ще одна святиня — урочиста пісня.

По радіо звучить щоденно

Патріотична пісня,

Що возвеличує Вкраїну

І прославляє навічно.

Це – **Державний Гімн України.**

Учитель/ка [вмикає Гімн](#) і пропонує дітям на знак поваги встати та покласти руку на серце.

— Символ нашої держави —

Це тризуб жовто-яскравий.

Тризуб – це **Державний Герб України.**

Учитель/ка кріпить тризуб (див. роздруківку “[Тризуб](#)”) на дошці біля прапора.

3. Моє рідне місто / село

— Отже, Україна — це наша простора й прекрасна Батьківщина. Серед багатьох її міст і сіл є і наше рідне місто / село.

Учитель/ка кріпить відповідну позначку на карті.

— Скажіть, діти, а на якому транспорті можна дібратись до нашого міста / села?

Діти називають: потяг, автобус, літак, корабель.

— Так, шляхів до нашого міста / села багато.

— А що ми можемо розповісти про наше місто / село людям, які тільки збираються його відвідати?

Створення асоціативного куща “Наше місто/село”. Діти називають прикмети свого міста/села й рухами намагаються проілюструвати їх. Наприклад, місто / село велике (широко розводять руки), красиве (піднімають руки догори), морське (“крутять” штурвал) тощо.

4. Школа — наш дім

— І ось, діти, у чудовому красивому місті / селі ви народились і зростаєте, тут ваша домівка, в якій проживають найрідніші вам люди.

Учитель/ка чіпляє на дошці будиночок (див. роздруківку “[Будиночок](#)”).

— Також тут є ще одна ваша домівка — рідна школа, яка сьогодні радо вас зустріла.

Учитель/ка чіпляє на дошці будиночок-школу (див. роздруківку “[Будиночок](#)”).

5. Вправа “Знову разом”

А зараз хочу казочку вам розказати.

Може, зможете усе у ній впізнати.

Якось довго я блукала,

Найкраще місце я собі шукала.

Дивлюсь: це що за чудеса?

Великий дім – яка краса!

Багато світлих тут кімнат,

А в них гарнесеньких малят.

В одній із них я буду жити,

Дітей наукам буду вчити.

Всім, хто до мене завітав,

Я буду рада дуже.

Заходь до мене друже!

Хто-хто у кімнаті цій живе?

Я (педагог називає своє ім'я та по батькові) — учителька ваша,

Люблю співати й книжки читати.

А ти хто?

Учитель/ка передає діткам м'яку іграшку сонечка, вони називають своє ім'я і улюблене заняття та передають іграшку далі.

О, тепер нас тут багато,

Буде нам весело у будень, і у свято.

Будемо ми всі дружити,

В мирі й злагоді всі жити,

Наполегливо трудитись

І старанно вчитись;

Ми ж усі: і ви, і я — дружна сім'я.

6. Ти і я — одна сім'я

— Діти, над усією Землею сяє велике добре Сонце. Воно несе нам тепло, світло, життя, радість та щастя. Утворімо із промінчиків, які лежать у вас на партах, наше Сонце дружби та надії на щасливе життя.

Діти виносять промінчики, з допомогою вчителя / вчительки кріплять їх на дошці до сонечка й продовжують речення: “Дружба – це ...” Кожна дитина стає посеред класу, взявшись за руку з попередньою, утворюючи коло. Звучить [мелодія](#), учитель/ка каже слова:

Дружить хмарка з дощиком,
Носить воду горщиком.
Дощик — із травичкою,
А трава — з копичкою,
А копиця — з коником,
Що гасає з дзвоником.
А іще — з телятком,
баранцем, лошатком.
Всі вони — з Даринкою,
Дівчинка — з хмаринкою,
З тою, що із дощиком
Носить воду горщиком.
Ось замкнулось дружнє коло:
Подружились всі довкола.
Дружить лис
З великим лісом,
Лебідь дружить
З плесом чистим.
Чайки дружать
Із морями,
Весни —
З першими квітками.
Вітер —
З подихом осіннім,
Літо —
З сонячним промінням.
А із сонцем
Кожен дружить,
Бо його
Всі люблять дуже:
В сонця друзів
Скрізь багато! І дорослі, і малята!
Ми — єдиний клас.
Ми — одна сім'я!

— Дітки, усміхніться і, на знак дружби, легенько потисніть одне одному ручки.

Учитель/ка запрошує дітей сісти за парти.

IV. Підсумок уроку

Добіга урок кінця,
Всім усмішка до лица,
Але вже додому час,
Тож спитати хочу вас:
Ви веселі чи сумні,
Вам сподобалось чи ні?
Візьміть на парті свій конверт,
І відкрийте всім секрет.

Підберіть там те обличчя,
Що найбільше зараз личить (див. роздруківку “[Смайлики](#)”).
Вибирайте настрої свій,
Покажіть усім мерщій.
Ой, як усмішок багато
Дуже рада я й малята!

Учитель/ка теж підіймає усміхненого смайлика.

— Нехай для вас новий навчальний рік буде плідним та щасливим! Дякую всім!

Урок підготувала **Людмила Ряба**